

บทที่ 1

บทนำ

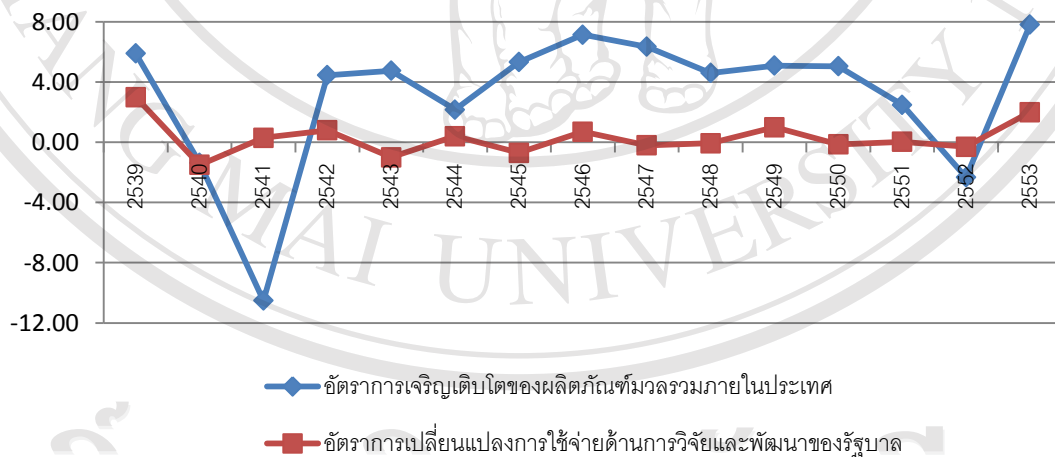
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประเทศต่างๆทั่วโลก มีการแข่งขันทั้งด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การศึกษา ตลอดจนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสร้างความมั่นคงและความมั่งคั่งให้กับประเทศของตนเอง รวมทั้งความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความกินดีอยู่ดีและได้รับสวัสดิการจากรัฐบาลอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งโครงการพัฒนาในด้านต่างๆของแต่ละประเทศนั้นจำเป็นต้องอาศัยหลักของ “การวิจัยและพัฒนา” เข้ามาช่วย เพื่อให้การดำเนิน โครงการต่างๆ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ดังนั้น “การวิจัยและพัฒนา” ถือเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้า คิดค้นอย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผลผลิต เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ สื่อ อุปกรณ์ เทคนิควิธีหรือรูปแบบการทำงาน หรือระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐบาล คือ การดำเนินนโยบายเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลดำเนินนโยบายผ่านเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง การใช้จ่ายภาครัฐบาล นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยผลักดันให้เศรษฐกิจบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นก่อนที่จะมีการนำโครงการต่างๆไม่ว่าจะเป็นโครงการพัฒนาประเทศในแต่ละด้านของทางภาครัฐ ออกมาใช้ในเชิงการบริหารและการพัฒนาประเทศชาติในระดับมหภาคนั้น จำเป็นต้องทำการศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการเสียก่อน ซึ่งนอกเหนือจากการพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการลงทุนแล้วยังต้องคำนึงถึงผลลัพธ์และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน ทรัพยากร รวมทั้งสภาพแวดล้อมอีกด้วย ดังนั้นในทุกๆ ประเทศส่วนใหญ่โดยเฉพาะในประเทศอาเซียน ได้แก่ ประเทศไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม จึงให้ความสำคัญกับงานทางด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างกว้างขวาง

โดยเฉพาะประเทศไทยจำเป็นต้องมีการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้ทัดเทียมและยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สามารถสร้างอำนาจต่อรองกับนานาอารยประเทศได้ ดังนั้น การวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศจะต้องดำเนินการตามกรอบวาระการวิจัยแห่งชาติ และขณะเดียวกันต้องสอดคล้องกับนโยบาย และยุทธศาสตร์ของประเทศ ซึ่งจะทำให้การวิจัยมีกรอบแนวทาง ทิศทางในการทำที่ชัดเจนและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง (อานันท์ ปันยารชุน, 2535) โดยที่รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาไปตามหน่วยงานที่ให้ทุนวิจัยหลักของประเทศ ซึ่งก็คือ 5ส.+1ว. ประกอบไปด้วย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยที่มุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2555) การให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาจึงเป็นส่วนสำคัญมากที่สุดส่วนหนึ่ง สามารถส่งผลที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างและนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อสรรหาสิ่งที่ดีที่สุดมาใช้ งาน เพราะหากดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็จะช่วยลดปัญหาในการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ ช่วยสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ โดยรัฐบาลอาจมีหลายมาตรการในการบริหารประเทศ เพื่อที่จะกระตุ้นให้เศรษฐกิจของประเทศเข้มแข็ง ทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ การกระตุ้นเศรษฐกิจทางด้านอุปสงค์และอุปทาน การกระตุ้นเศรษฐกิจโดยใช้นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง และการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการดำเนินนโยบายของรัฐบาลโดยตรง เป็นต้น ซึ่งวิธีการกระตุ้นเศรษฐกิจที่สะดวกและรัฐบาลสามารถควบคุมดูแลได้ คือ การกระตุ้นเศรษฐกิจโดยใช้นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง นโยบายการคลัง เป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดหารายได้และการใช้จ่ายของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ เช่นการเพิ่มหรือลดอัตราภาษีต่างๆ เป็นต้น ซึ่งการตัดสินใจของรัฐบาลในเรื่องดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อระดับรายได้ประชาชาติซึ่งเป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ประชาชาติ ดังนั้นการใช้จ่ายของรัฐบาลจึงเป็นเครื่องมือทางการคลังที่สำคัญ เพื่อยกมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ถือเป็นเป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

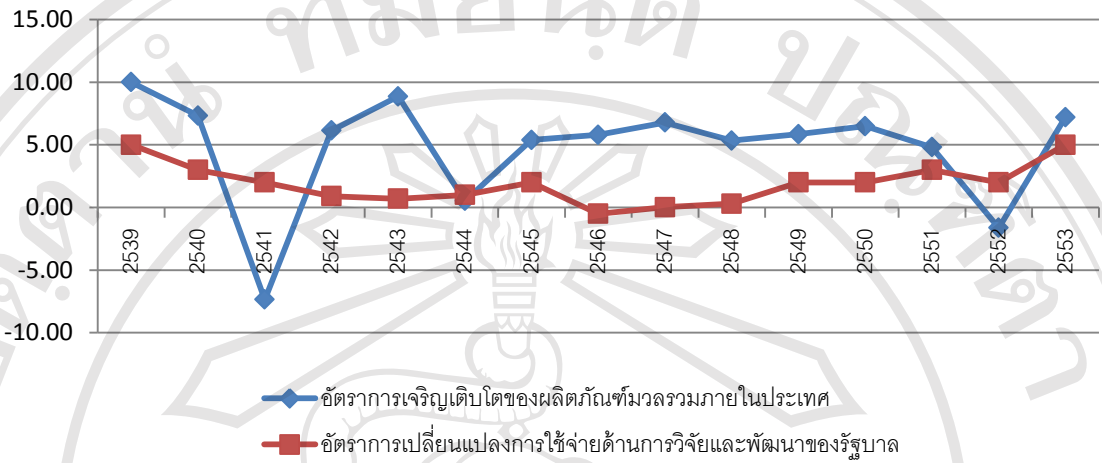
การใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาโดยภาพรวมของประเทศในอาเซียนช่วงปีพ.ศ. 2540 ประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลด้านการวิจัยและพัฒนาในอัตราที่ลดลง ยกเว้นประเทศสิงคโปร์เพียงประเทศเดียว โดยเฉพาะประเทศไทยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลด้านการวิจัยและพัฒนาลดลง

ถึงร้อยละ 7.27 เนื่องมาจากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจฟองสบู่แตกภายในประเทศ ส่งผลให้ประเทศในอาเซียนมีเศรษฐกิจที่ซบเซา แต่ในช่วงปีพ.ศ. 2542 ปัญหาวิกฤตการเงินในอาเซียนเริ่มผ่อนคลาย เศรษฐกิจในอาเซียนเริ่มกลับฟื้นตัวอีกครั้งหลังจากที่ชะลอตัวมานาน ส่งผลให้การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทุกๆ ประเทศเพิ่มสูงขึ้น GDP ไทยโตขึ้นจากคิดลบ 10.51 เป็นบวกร้อยละ 4 เมื่อดูจากประเทศที่มีเศรษฐกิจที่เจริญก้าวหน้าอย่างสิงคโปร์และมาเลเซีย ก็พบว่า มี GDP เพิ่มสูงขึ้นเป็นบวกร้อยละ 6.20 และ 6.14 ตามลำดับ ในช่วงปีพ.ศ. 2545- พ.ศ. 2548 เกือบทุกประเทศมีอัตราการเจริญเติบโตของ GDP ที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้อัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเวียดนามที่กำลังขยายเศรษฐกิจเพื่อให้ทัดเทียมประเทศอื่นๆ จะเห็นว่าในช่วงปีพ.ศ. 2545- พ.ศ. 2548 อัตราการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 0.7, 1.0, 1.2 ตามลำดับ และในช่วงปีพ.ศ. 2553 ประเทศไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ต่างก็มีอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ในอัตราที่สูงขึ้น คือร้อยละ 2, 4.5, 3, 1.5, 1.0, 1.2 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับอัตราการเจริญเติบโตของ GDP ภายในประเทศ



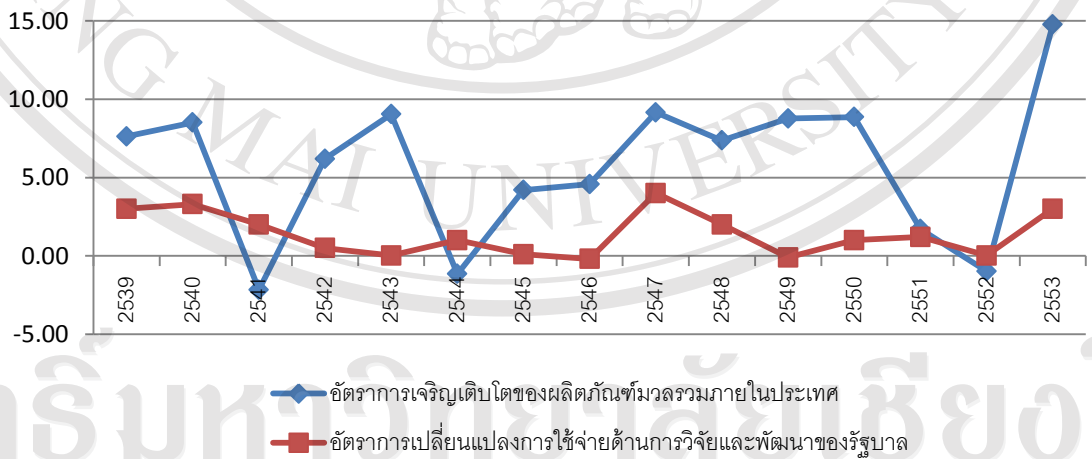
ที่มา: Statistic Yearbook for Asia and Pacific (2011)

รูปที่ 1.1 เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล และอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย



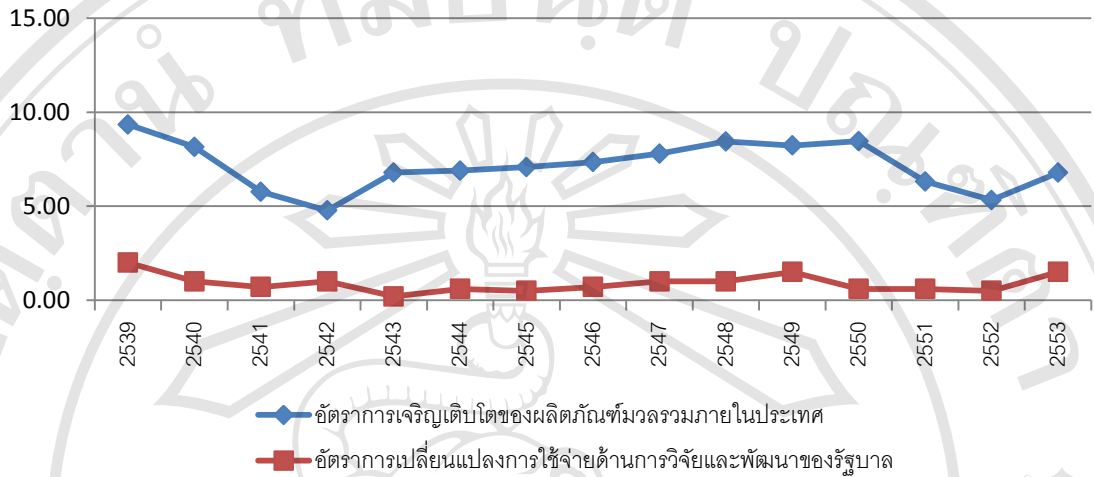
ที่มา: Statistic Yearbook for Asia and Pacific (2011)

รูปที่ 1.2 เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล และอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย



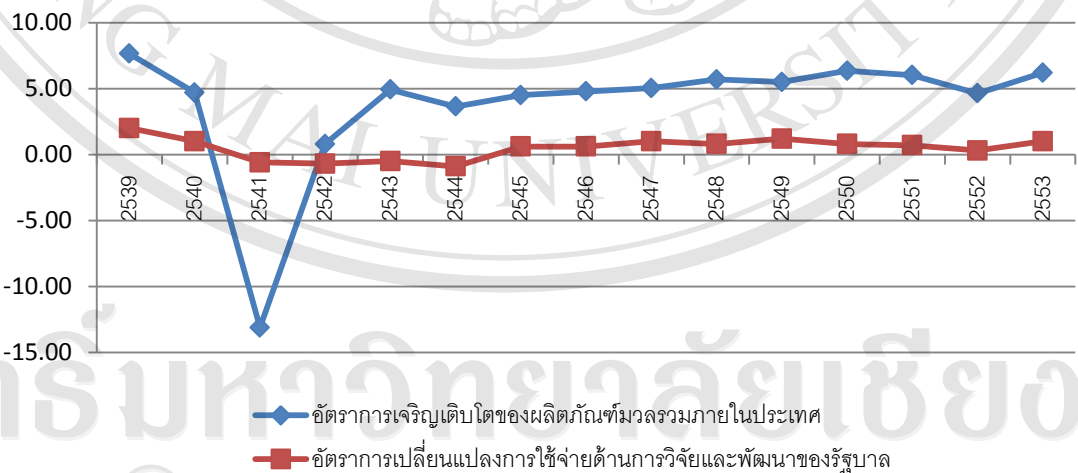
ที่มา: Statistic Yearbook for Asia and Pacific (2011)

รูปที่ 1.3 เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล และอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย



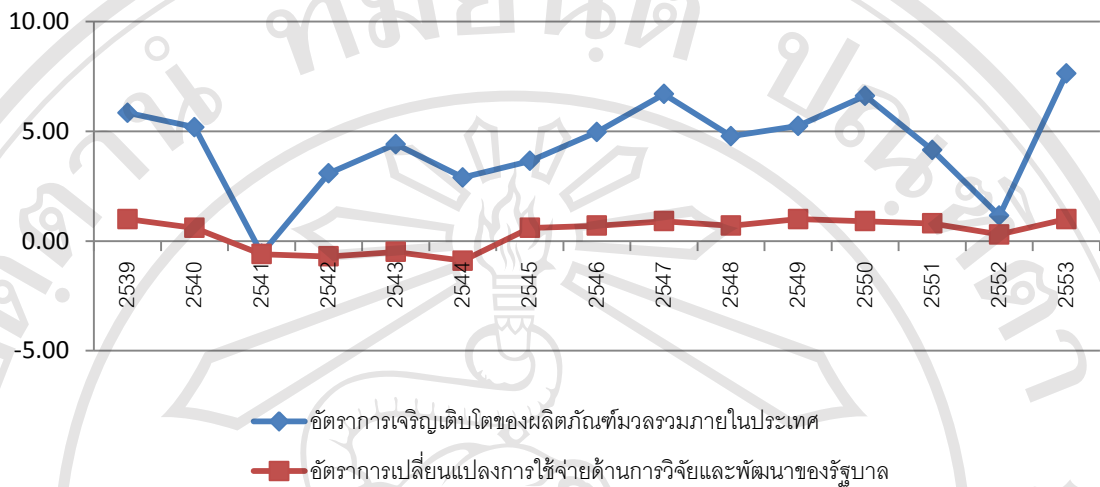
ที่มา: Statistic Yearbook for Asia and Pacific (2011)

รูปที่ 1.4 เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล และอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศเวียดนาม



ที่มา: Statistic Yearbook for Asia and Pacific (2011)

รูปที่ 1.5 เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล และอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศอินโดนีเซีย



ที่มา: Statistic Yearbook for Asia and Pacific (2011)

รูปที่ 1.6 เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล และ อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศฟิลิปปินส์

ดังนั้นการที่รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้มีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่ม การใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนานั้น จะก่อให้เกิดผลกระทบมากน้อยอย่างไรต่อระบบเศรษฐกิจ การศึกษาครั้งนี้จึงได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบของการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาลต่อ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอาเซียน ได้แก่ ประเทศไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาลอาจมีผลทำให้เกิดการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้ เมื่อประเทศใดประเทศหนึ่งเพิ่มการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาแล้ว ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศนั้นเจริญเติบโตมากขึ้น ก็ย่อมเป็นแนวทางให้ประเทศอื่นๆ สามารถ ดำเนินนโยบายด้านการใช้จ่ายของรัฐบาลในส่วนของงานวิจัยและพัฒนาตามได้ ย่อมส่งผลให้ อาเซียนมีเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งมากขึ้น ดังนั้นการวิจัยถือเป็นพื้นฐานของการพัฒนาในด้านต่างๆ (สถาบันวิจัยและพัฒนาเศรษฐกิจ, 2552) ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐจึงให้ความสำคัญกับการวิจัย เป็นอย่างมาก

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาลต่อการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจของประเทศในอาเซียน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงผลกระทบของการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาลที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในอาเซียน
2. สามารถนำผลของการศึกษามาเป็นแนวทางให้ภาครัฐบาลในแต่ละประเทศสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการวางแผนรายจ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของแต่ละประเทศ เพื่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงผลกระทบของการใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในอาเซียน ซึ่งจะศึกษาในประเทศไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ โดยใช้ข้อมูลทศนิยมแบบรายปีตั้งแต่ปีพ.ศ. 2539 – พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย การใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่เป็นตัวเงิน

1.5 นิยามศัพท์

การวิจัย คือ การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับปัญหาและนำไปสู่การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ต่อไป

การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงให้เกิดความเจริญเติบโต โดยเน้นความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและสังคมส่วนรวมเป็นสำคัญ

การพัฒนาเศรษฐกิจ คือ การปรับปรุงเศรษฐกิจให้ดีขึ้นหรือเจริญขึ้น หรือมีคุณภาพชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ คือ มูลค่าของสินค้าและบริการทุกชนิดที่ระบบเศรษฐกิจผลิตได้ในแต่ละรอบระยะเวลา

รายจ่ายรัฐบาล คือ การใช้จ่ายของรัฐบาลเพื่อรักษาระดับการดำเนินงานของรัฐ เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยส่วนรวม และเพื่อช่วยเหลือต่างประเทศ ประกอบด้วย

รายงานด้านการศึกษาด้านสาธารณสุข วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกษตร อุตสาหกรรม การ
ท่องเที่ยว การรักษาความมั่นคง และการคมนาคมขนส่ง



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved